

Fjordfiskeri på Hannæs

– lidt om fiskeri og levevilkår i Feggesund, Amtoft og Øsløs

På Sydhannæs ligger fjordbyerne Feggesund, Amtoft og Øsløs. Alle tre kendetegnet ved en storslået natur ved Limfjorden. Her har igennem årtusinder været drevet fiskeri fra den åbne strand og ved Amtoft i hundrede år fra anløbsbroen, der for alvor kom i gang år 1900. Denne artikel handler om fiskeriet fra de tre byer, dog med hovedvægten lagt på havnebyen Amtoft, der her i år 2000 har markeret 100-året for anlæggelsen af anløbsbroen.

Før folketællingernes tid, altså før 1787, er det næsten umuligt at få et bare nogenlunde billede af, hvor mange der fik deres udkomme af fiskeriet, men hverken ved tællingerne i 1787 eller 1801 er der nogen, der står opført som fiskere i henholdsvis Øsløs og Arup sogne, men der er ingen tvivl om, at mangan husmand har haft fiskeriet som et supplement til den beskedne indtægt, der kunne komme ind ved et lille fæstehusmandssted. Ikke nok med det, men fiskerettighederne i fjorden havde herremanden på Kjølbygaard, der endvidere ejede Vesløsgaard. Før 1800 foregik der en del fiskeri på Tømmerby Fjord, hvor det navnlig var helt, der blev fanget. Fiskeriet foregik ved dybvod, men en kommission foreslog omkring 1780, at fiskeriet i fjorden kunne forbedres med bundgarn.

Kommissionens indstilling blev mødt med protester fra flere godsejeres side, deriblandt ejeren af Kjølbygaard og Vesløsgaard, Frederik Berregaard, der ikke mente, at man kunne tillade bundgarn af hensyn til de fattige på egnen. Det hele resulterede i en ny kommission, der mun-

dede ud i, at kongen den 1. marts 1784 på rentekammerets forestilling udstedte forbud mod brug af heltbundgarn i Tømmerby Fjord. Straffen for overtrædelse af forbudet blev fastsat som garnenes konfiskation. Men aldrig så snart var forbudet gennemført, før fiskerne begyndte at bruge bundgarn i fjorden. Men der gik mange år, før nogen tog notits af det. Fiskeriet var normalt organiseret som partsfiskeri i lag på almindeligvis 3 mand i en båd om et eller flere garn. Ejerskaberne til bundgarnet var delt i parter, det var sjældent, at et helt garn var ejet af en enkelt mand. Men der var eksempler på, at f.eks. et garn blev ejet af en gårdmand med $\frac{1}{3}$ part og en tjenestekarl med $\frac{1}{3}$ part, eller at tre gårdmand gik sammen med hver en $\frac{1}{3}$ part. Frederik Berregaard fik 1797 stamhuset opløst, og i 1804 solgte han såvel Kjølbygaard som Vesløsgaard til henholdsvis forvalter Christian Overgaard og agent Quist.

Christian Overgaard blev, allerede mens han kun var forvalter, hovedpersonen i en sag om det ulovlige heltfiskeri. Den 1. december 1798 blev berammet som dagen,

Tømmerby fjord, Amtoft, Øsløs og Tømmerby. Viden-skabernes selskabs kort, 1790.

hvor øvrigheden skulle gå i aktion og foretage syns- og konfiskationsforretning på Tømmerby Fjord.

Herredsfoged Hansen, forvalter Overgaard og 13 udtagne mænd fra Østerild tog på fjorden for at optage bundgarn.

Op forretningen gik livligt for sig. Flere af fiskerne blev truet på livet, hvis ikke de frivilligt tog garnene. Netop den dag var der mange fiskere på fjorden. Rygtet var åbenbart gået, og mange fiskere ville forståeligt nok redde deres garn. Især forvalter Overgaard optrådte på en provokerende måde over for en del af fiskerne. Værst gik det ud over en båd besat med husmand Christen Roer, gårdmand Christen Henriksens søn Christen Roer, og gårdmand Peder Roers tjenestekarl Bertel Andersen. Disse var af Niels Jepsen af Tømmerby og Christen Hoxer af Øsløs blevet tvunget til at afligge ved nogle pæle, hvor de havde optaget tre bundgarn. Garnene var blevet dem aftvunget, dernæst var de blevet overøst med vand og truet med en ulykke.

Ind under aften henvendte forvalter Overgaard sig til nogle fiskere, der optog

garn, og som de øvrige nægtede at aflevere disse. Overgaard besluttede herefter at vende hjem. På hjemturen kom han forbi Jeppe Christensen og en ukendt, der også optog garn. Herefter berettes, at Jeppe Christensen vinkede efter flere både og råbte af fuld hals: »Kom nu - karle!«.

Kort efter var forvalterens båd omringet af seks bemandede både. Jeppe Christensen, bakket op af broderen Niels Christensen, Christen Pedersen af Højstrup og Niels Hansen Hede af Øsløs spurgte, hvad ret han havde til at optage deres garn. Svaret var: »Efter øvrighedens ordre«, og Overgaard foreviste på forlangende sin bemyndigelse. De gode Hannæsboere ville ikke følge med til herredsfogeden, men vedblev at fastholde forvalterens båd. På Overgaards spørgsmål, om de ville begå vold eller mord, angives, at Christen Pedersen rejste en åre i vejret med ansats til at slå og svarede: »Ja, lad os slå dem ihjel, så var vi andre også visse på at miste livet, thi ligeså gerne miste det ved bøddelens hånd som sulte ihjel«, hvortil Jeppe Christensen tilføjede: »Lad os passe på forvalteren til en anden tid, så skal vi pudre hans paryk, således han skal huske det sin livstid«.

Andre problemer opstod, da Niels Marcussens søn Christen og Christen Tage af Vesløs ikke ville udlevere garn til et par Østerild-folk. Da solen allerede var ved at gå ned, og bådene var fyldt med garn, søgte herredsfogeden at samle bådene. Men på dette tidspunkt var forvalterens båd omringet af flere andre både som ovenfor beskrevet. Bådene samledes vesterpå ved vejlevasen i nærheden af Tovsig på vej til Østerild, hvor de blev opsøgt af en række både med folk fra Hannæs, der var ret så ophidsede. I øvrigt var det ikke herredsfogeden men Overgaard, de var ude

efter. Hannæsboerne protesterede mod, at garnene blev ført til Østerild eller Kjølbysgaard, og at føre dem til Vesløgsgaard kunne heller ikke gennemføres af tidsmæssige hensyn. Det hele endte med, at nogle udvalgte hannæsboere fik garnene med, nemlig Niels Badstue og Peder Badstue af Øsløs, Niels Jepsen og Jeppe Christensen af Tømmerby, samt Niels Marcussens søn Christen af Vesløs. Dette skete på forslag fra herredsfogeden. Resultatet af forretningen blev meget mager og kun få garn blev konfiskeret. Og heltfiskeriet fortsatte da også på sædvanlig måde i foråret 1799. Den 13. december sendte fiskerne fra Hannæs en ansøgning til kongen for at lovliggøre fiskeriet, men denne ansøgning fik ingen betydning. Hele episoden endte med, at der blev rejst sag mod fiskerne fra Hannæs for ulovligt fiskeri på Tømmerby Fjord samt truende adfærd mod bl.a. for-

valter Overgaard. Sagen begyndte den 31. juli 1799 på rådstuen i Thisted. Der var indkaldt ikke færre end 27 tingsvidner fra Tømmerby, 2 fra Frøstrup, 4 fra Højstrup, 2 fra Skadhauge, 18 fra Vesløs, 24 fra Øsløs og 17 fra Arup. Så det var nærmest en sag mod hele egnen. Hele sagen endte med, efter hele 3 kommissionsmøder, at de 4, der havde truet Overgaard, nemlig Jeppe Christensen, Niels Christensen, Christen Pedersen og Niels Hansen Hede, hver skulle betale 10 lod sølv i bøde. Men derforuden havde de tiltvunget sig et konfiskeret garn. Derfor blev Jeppe Christensen, Niels Christensen og Niels Hansen Hede også idømt til at betale 60 lod sølv oveni, altså i alt 70 lod sølv. Desuden kom så dommen på ulovligt fiskeri. Alle de dømte skulle betale sagens omkostninger på i alt 702 rigsdaler, og dermed blev en anelig sum pålagt Hannæsboerne. De, der ikke

Knud Nielsen Bruun med familie foran deres hus i Øsløs, nuværende Vejlevej 39. Ca. 1910. (LFFS).

havde indstillet fiskeriet efter den 1. december 1798, skulle betale det dobbelte i bøde. 13 af de anklagede blev frikendt. 10 personer, hovedsagelig fra Vesløs, blev idømt en bøde på 20 rigsdaler til sognets fattige. En anelig bøde på 60 rigsdaler blev tilkendt 23 personer fra Tømmerby, 2 fra Frøstrup, 4 fra Højstrup, 2 fra Skadhauge 21 fra Øsløs og 15 fra Arup. Hermed var sammenlagt 77 Hannæsboere dømt for ikke at rette sig efter hans kongelige majestæts love. Dertil kom, at de mistede den forholdsvis gode indtægt fra fiskeriet.

Der skulle, på trods af flere tiltag fra beboernes side, gå en del år, før det igen blev lovligt at fiske helt i Tømmerby Fjord. Først da amtet fik en ny amtmand, nemlig den dynamiske nordmand Gerhard Faye, der var amtmand fra 1805 til 1842,

Fiskere fra Øsløs. Til venstre Per Kanstrup Sand (1866-1935) og Anders Bundgård (1868-1948). (LFFS).

lykkedes det igen at få fiskeriet lovliggjort i fjorden. Faye udformede i 1810 et reglement, der også sikrede de fattige en del i udbyttet, hvilket kunne ske ved, at fiskerlagene blev sammensat af både gårdmænd, husmænd og tjenestefolk, hvilket dog i nogen grad også var tilfældet før reglementet af 1810.

Omsider kom der altså ordnede forhold. I 1812 blev der i Tømmerby Fjord fisket med 12 bundgarn fra Tømmerby Sogn, 13 bundgarn fra Øsløs Sogn, 6 bundgarn fra Vesløs Sogn, 3 fra selve herregården Vesløsgård og 3 fra Lild Sogn. Fiskerne fra Arup, der især fiskede i Mellemfjord, havde 10 bundgarn i brug der.

I 1822 var antallet af garn vokset væsentligt, fra Tømmerby Sogn var der 43, fra Øsløs 30, fra Vesløs 8 og fra Vesløsgaard 4. Fra Lild Sogn var der kun et enkelt. I Mellemfjord havde fiskerne fra Arup 15 bundgarn. I 1825 blev der sat en stopper for helfiskeriet, da Vesterhavet brød igennem ved Aggertangen, og det øgede saltindhold i Limfjorden dræbte helten.

Indvandring af fiskere til Hannæs

I sidste halvdel af 1800-tallet ankom mange fiskere til Hannæs og bosatte sig der for at drive fiskeri på Limfjorden. Det var især fra egnen mellem Thyborøn og Nissum Fjord denne indvandring fandt sted; men der kom dog også fiskere fra Jammerbugten. Til at begynde med tog disse fiskere ikke fast bopæl på Hannæs, men opholdt sig der i sommertiden. De lejede sig ind hos egnens beboere, med hvem de snart kom til at stå i et venskabeligt forhold. Når vinteren nærmede sig, vendte de tilbage til hjemegnen. Men det hændte, at flere af de fremmede

Anløbsbroen ved Amtoft, anlagt 1899, her efter postkort fra Ballebys Boghandel, Thisted, ca. 1950. (LAFTK).

fiskere under sommeropholdet blev forlovet med en pige fra Hannæs, og når de så blev gift, ja så slog de sig ned på pigens hjemegn. Som regel købte en typisk fiskerfamilie en ejendom til to, tre køer. Så havde konen lidt at syse med, når manden var på fjorden, og det var også nødvendigt med en ekstra indtægt, hvis fiskeriet skulle svigte.

Én af de første pionerer var Lars Larsen Kyndi, der 1864 ankom med hele sin familie til Hannæs og bosatte sig i Amtoft. Lars Kyndi var en ægte type på en vesterhavsfisker, rolig, sindig og solid, flittig og tillidsvækkende. Lars Kyndi døde 1904, 75 år gammel. Hans tre sønner, Lars, Bertel og Søren, drev alle fiskeri på fjorden. Lars Kyndi var i en årrække formand for fiskeriforeningen og i sognerådet for Øsløs-Vesløs-Arup Kommune. Søren Kyndi var i flere år formand for fiskeriforeningen, medlem af sognerådet og i 30 år formand for Øsløs-Vesløs-Arup Sygekasse. Af andre

Amtoft-fiskere, der stammer fra Harboøre, kan nævnes de tre brødre Andreas Christensen (Justesen), Ole Peiter Christensen og Lars Christensen, der altid gik under navnet Harbo-Lars, samt Niels Ellermand. Andreas Justesen fiskede i mange år sammen med sønnen Christian Amtoft Justesen. Sidstnævnte tog også meget del i det offentlige liv. Han var således i mange år medlem af skolekommissionen, han var medstifter af Hannæs Fiskeriforening og medlem af dens første bestyrelse, ligesom han også var medlem af bestyrelsen for frimenigheden på Hannæs. Han døde 1936. Ole Peiter Christensen var i en længere periode medlem af sognerådet. Han døde 1905, 71 år gammel. Jens Flyvholm kom ligeledes fra Harboøre og var gift, da han kom til Hannæs. Hans sønner Even og Harbo Flyvholm blev begge fiskere som faderen. Men det var ikke bare i Amtoft og Feggesund, der skete en indvandring af

fiskere, også til Øsløs kom der tilflyttere. Knud Nielsen Bruun, der var bror til Jens Flyvholm, var ugift, da han lejede sig ind hos gårdejer Jørgen Ravn i Øsløs. Han blev gift med datteren på gården og bosatte sig i Øsløs og fiskede mange år i fjorden, ligesom han forpagtede en del af fiskeriet i Vejlerne. Bruun tog livligt del i offentlig virksomhed. Han var i mange år medlem af sognerådet, formand for friskolen, i bestyrelsen for husmandsforeningen, brugsforeningen og forsamlingshuset. Knud Nielsen Bruun døde 1946.

Anders Pedersen Hav kom 1890 sejlene med familie og ejendele til Øsløs og købte et hus i Skippergade (5), hvorfra han og sønnen Josef Hav drev fiskeri på fjorden. Han døde 1912, 76 år gammel.

Anders Pedersen Hav var en ældre mand, da han kom til Hannæs. 1863 var

han med til at redde besætningen på det russiske krigsskib »Arctic«, der var løbet på revlerne. Denne dåd lønnedes med den russiske redningsmedalje. En af Anders Havs sønner druknede i 1893, da redningsbåden fra Lilleøre kæntrade under et redningsforsøg, og hele dens besætning omkom. Denne ulykke var udgangspunktet for filmen »Guds børn«, der bl.a. gik som tv-serie i Tv Midt-Vest her i år 2000.

Der var særligt to årsager til, at Harboøre-fiskerne søgte til Hannæs, nemlig indtægtsmulighederne og sikkerheden. Landingsforholdene var dengang meget dårlig mellem Thyborøn og Nissum fjord, og når havet i løbet af kort tid rejste sig, kneb det ofte svært for bådene at lande. Dertil kom, at de små fiskerbåde med årer og sejl ikke kunne nå ret langt ud på havet og derfor fik for ringe del i dets fiskerigdom. I Lim-

Amtoft havn, 1979. Foto: Per Sowinski. (LAFTK).

fjorden var forholdene anderledes; landingsforholdene var, særlig på Hannæs-kysten, ret gunstige. Ved Feggesund kunne man ligge i læ ved en lang mole, der førte ud til færgens landingsbro, og ved Amtoft kom så senere anløbsbroen, som Limfjordsdamperne kunne forankre ved.

Anløbsbro og fiskeriforening

Økonomisk var fiskernes tilværelse ikke altid en dans på roser. I 1890 blev der på Hannæs foretaget en indsamling til fordel for de fattige fiskerfamilier, som boede i Feggesund, og som på grund af det ringe udbytte på Limfjorden denne sommer var kommet i en sådan nød, at de ikke ved egen hjælp kunne skaffe sig brødet. I midten af 90'erne begyndte en lang debat om placeringen af en anløbsbro på Hannæs, og én af de mest ivrige debatører var sognepræsten i Øsløs-Vesløs-Arup pastorat, Villiam Thomsen, der i læserbreve og på møder gik varmt ind for, at broen blev placeret ved Øsløs.

Under overskriften »Øsløs eller Amtoft – et brændende spørgsmål« skrev han bl.a. i Thisted Amts Tidende i december 1896: *»Det der først bliver at besvare, er da spørgsmålet, om Hannæs med rette kan gøre krav på et sådant gode som ovennævnte. Derpå må der ubetinget svares ja.«* Senere i læserbrevet opstiller han en lang række naturforhold, der taler for Øsløs og ikke for Amtoft. Han afslutter brevet på følgende måde:

»Kunne denne artikel bidrage lidt til at klare sagen både for egnens folk og for dem i hvis hånd afgørelsen ligger, således at vor berettigede krav om en bro, og det en bro her ved Øsløs, klart fremgik deraf og blev vedtaget og iværksat, da ville dette ikke

mindst glæde Villiam Thomsen, sognepræst, Øsløs Præstegård, 30 november 1896.«

Ved en række møder på Hannæs og i Thisted Amtsråd og sognerådet nåede man efterhånden frem til at vælge Amtoft som den foretrukne broby, og i 1898 gik arbejdet i gang. Flere arbejdere fra forskellige egne af landet kom til Amtoft for at arbejde ved brobyggeriet, der stod færdigt 1899. Én af arbejderne, der senere slog sig ned i Amtoft, var Ingvar Ingvarsen, der blev gift med en pige fra Amtoft. Parret overtog hendes fødegård, der lå tæt ved anløbsbroen. Senere fik han udstykket en række byggegrunde fra gården, og på en måde kan man godt sige, at han er grundlæggeren af det Amtoft, vi kender i dag.

Anløbsbroen betød en vældig masse for byens udvikling og ikke mindst for fiskeriet, og i 1900 blev der dannet en fiskeriforening på Hannæs, med 36 medlemmer fra Øsløs og Arup, der fiskede fra 12 både. Fiskeriforeningen blev dannet på initiativ af den før omtalte sognepræst i Øsløs-Vesløs-Arup, Villiam Thomsen, der blev foreningens første formand. Pastoren har åbenbart drevet lidt fritidsfiskeri. Med etableringen af Thisted-Fjerritslevbanen i 1904 mistede anløbsbroen efterhånden noget af sin betydning som bro for fragtskibe, men til gengæld fik den stor betydning for fiskerne.

Fiskeriets udvikling og vilkår i Amtoft gennem 1900-tallet

I 1912 var der 12 både, der fiskede fra Amtoft, og man brugte endnu sejl og årer som drivkraft. Man sejlede med en såkaldt sjægt. Garnene, man brugte, var ålevod, der blev anvendt fra forårets begyndelse til

Fiskere fra Amtoft samlet til spisning på »Strøgbar« i Løgstør 1947. Fra venstre Charles Christensen, Per Jensen, Peter Jensen, August Kjeldsen, Peter Kristensen, Arne Olsen, Keld Kjeldsen, Jens Kjeldsen, Karl Kjeldsen og Bibbi Kristensen. (LFFS).

november. Fra oktober til jul fiskede man med torskevod. I 1913 dukkede den første motorbåd op i Amtoft, og i løbet af kort tid var de fleste af bådene motoriseret. Men så kom 1. Verdenskrig, og på grund af brændstofmangel måtte fiskerne igen anvende sjægten i en årrække.

Umiddelbart efter 1. Verdenskrig var priserne på sild helt i top, 32 øre pundet, men amtøftfiskerne havde ikke redskaber til at fange sild med. I 1918 var der for øvrigt ingen sild ved Amtoft, men året efter var der til gengæld så mange af slagsen, at tre både fra Glyngøre og 2 både fra Dråby og Nykøbing fangede sild for 175. 000 kroner, og det var mange penge dengang. I 1923 fik amtøft-fiskerne også fat i de nye redskaber, bundgarnene, der kunne fange mange flere fisk. Der blev anskaffet sildegarn og ålegarn. Fiskene blev solgt til Thisted, Glyngøre og Løgstør, men efterhånden fik byen sin egen fiskeeksportør. I star-

ten var brødrene Laurits og Karl Kyndi, sønner af Bertel Kyndi, fælles om forretningen, men Laurits havde mest lyst til fiskeriet, så Karl blev ene om foretagendet. Samme Karl Kyndi, der blev født i 1893, har nedskrevet sine barndomserindringer, der giver en god beskrivelse af en fiskerfamilies vilkår i Amtoft omkring 1900.

Her er lidt fra hans hånd:

»Vi blev opdraget i nøjsomhed med respekt for det daglige brød. Der var altid nok at spise, men der blev aldrig spurgt, om vi kunne lide det eller det. Var der noget vi ikke ville have, kunne vi lade det stå, vi fik ikke noget andet i stedet, heller ikke mellem de tre måltider. Men i bordskuffen stod der en tallerken med rugbrød, hvis vi blev sultne. Broder Laurits trak jævnlgt skuffen ud. Ved det at far var fisker, bestod middagsmaden jo mest af fisk, om sommeren ålekvabber og skrubber, hen på efteråret og vinteren fik vi kogt torsk,

fersk eller saltet. Mor var meget sparsommelig; hvad der ikke blev spist til middag, blev stuvet til aften: Torsk, kartofler og sennepssovs. Vi kaldte det opsobning.

Vi drenge var efterhånden ikke så glade for de kogte torsk, og min bror har senere fortalt mig, at han en dag stod ved østgavlen af huset og bad så mindelig til Vorherre, om vi ikke måtte blive fri for opsobning den aften. Det er den eneste gang, sagde han, jeg direkte er blevet bønheørt, for da jeg kom ind, havde mor bestemt, at vi i stedet for torsk skulle have flæsketerninger til kartoflerne...

Efterhånden var der flere af de unge mænd, der anskaffede sig en cykel, men det var endnu et særsyn at se et kvindemenneske på sådan et monstrum. En kone fra Amtoft var den første, der fik cykel, og hvad skete? Hun fik trillinger. De gamle koner rystede på hovedet og sukkede: »Der kan jen si, hva sånte nøj djævelskab kan føre mæ sig«.

Hvornår kunne et barn begynde at gøre nytte for føden? Ja, det var jo forskelligt alt efter hjemmets status. I mit hjem var det jo med at knytte garn til fiskeriet. Om vinteren sad far i hver ledig stund og bandt ålevod, og vi drenge måtte tidligt lære det. Jeg husker ikke, hvor gammel jeg var, men det var vist før, jeg kom i skole. Når det kneb med at få voddet færdigt til forårssæsonen, måtte vi hænge særligt i. En vintermorgen ved femtiden var det ikke sjældent, at far bandt garn ved petroleumlampens skær. Vi børn fik dog altid lov at sove, til dag brød frem. Der fandtes netfabrikker den gang, men lidt kunne der da tjenes ved selv at knytte garnet.«

Karl Kyndi, der døde 1978, havde mange tillidshverv. Han var formand for Hannæs Fiskeriforening, medlem af sognerådet, valgt for Socialdemokratiet, kommu-

nekasserer, og i en lang årrække sad han i Hanherred Sparekasses filial i Vesløs.

I slutningen af tyverne ønskede fiskerne at få repareret broen i Amtoft, men sognerådet ville ikke betale sin del af reparationen, og igennem flere år foregik der et tovtrækkeri imellem kommunen og diverse myndigheder. Men til sidst skete der noget, og i begyndelsen af 50'erne blev broen udvidet med en sidemole. Igennem 30'erne, 40'erne, og 50'erne blomstrede fiskeriet i fuldt flor, og på et tidspunkt i 60'erne var der 15 både, der levede udelukkende af fiskeriet. Om vinteren tog mange af fiskerne til Thisted og fiskede fra havnen der. Så tog man toget til til Vesløs om lørdagen

Fisker Bertel Kyndi og sønnen Karl. Siddende fra venstre Ida Kyndi og børnene Laurits og Karoline. (LFFS).

og tilbage til Thisted om søndagen. Om aftenen hyggede man sig med kortspil, biografure og lignende. I 1959 blev der opført en fiskemelsfabrik i Amtoft, der bl.a. producerede mel af søstjerner. Senere blev der endvidere produceret fiskeolie og fiskemel af skidtfisk. Fabrikken, der i begyndelsen beskæftigede ca. 12 mand, måtte efter et ejerskifte 1964 gå ned til en arbejdsstyrke på 4 mand. Amtoft Fiskemelsfabrik lukkede helt i 1980.

Igennem 70'erne og 80'erne blev fiskeriet på fjorden ringere og ringere, bl.a. på grund af den øgede forurening i fjorden, og omkring midten af 80'erne var der ikke flere erhvervsfiskere tilbage, kun fritidsfiskere, som der til gengæld stadig er en del af.

I Amtoft bor der stadig en del af de gamle fiskere og deres efterkommere. Vi har allerede nævnt slægten Kyndi, men også navne som Kjeldsen, Poulsen, Kristoffersen og Christensen er tæt forbundet med fiskeriet og livet på havnen.

Kjeldsenslægten stammer oprindelig fra Vesløs, hvor forfædrene var smede i flere generationer, men en søn af den sidste smed, Jeppe Kjeldsen, Kjeld Kjeldsen flyttede til Amtoft og blev fisker i begyndelsen af 1900-tallet. Senere fulgte flere af hans sønner, August, Karl og Jens Kjeldsen i faderens fodspor. Den sidste tog i sin ungdom ud for at opleve verden som sø-

mand og soldat i amerikansk tjeneste i bl.a. Kina, men vendte tilbage til fødebyen og blev fisker. Karl Kjeldsens sønner Niels, Keld og Erik var også fiskere, før de gik over i andre erhverv.

Regner Kjær, søn af tømremester Niels Kjær, begyndte at arbejde hos fiskeeksportør Karl Kyndi allerede i begyndelsen af 30'erne, og senere overtog han forretningen, som han drev i en lang årrække.

Amtoft i dag

Allerede i begyndelsen af 70'erne blev der udstykket en del sommerhusgrunde i udkanten af Amtoft, og i løbet af de næste årtier blev der opført en lang række sommerhuse, der ligger gemt mellem træerne. Det er en af årsagerne til, at Amtoft har bevaret sin atmosfære som en lille hyggelig fiskerby.

I 1980 blev der anlagt en lystbådehavn i byen, og hver sommer gæstes den af mange sejlene turister. På havnen er der i de senere år etableret møntvask og toiletbygning i forbindelse med byens købmandsbutik, der ligger på havnen. Endvidere er der etableret en legplads for børnene.

Midt i byen ligger et smukt gadekær, der er etableret på initiativ af byens meget aktive beboerforening.

ANVENDT LITTERATUR:

Ellen Gregersen og Ingvard Jakobsen: Hannæs Folk og Egn, Fjerritslev 1995.

Karl Kyndi: Barndomserindringer fra Amtoft, Historisk Årbog for Thy, Mors og V. Hanherred (1980, s. 7- 24).

Kaj Sekkelund: Fiskeristriden på Tømmerby Fjord 1784-1810, Han Herred Bogen '98 (s. 32-52).

Holger Rasmussen: Limfjordsfiskeriet før 1825, kbh. 1968.

Billederne stammer fra Lokalhistorisk Forening for Sydhannæs(LFFS) og Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune(LAFTK).